

POSTANOWIENIE DNIA 27 LISTOPADA 2003 R.

SNO 75/03

Przeniesienie sędziego na inne miejsce służbowe, po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego nie zmienia właściwości miejscowej sądu dyscyplinarnego określonej w art. 110 § 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.).

Przewodniczący: sędzia SN Henryk Gradzik.

Sędziowie SN: Herbert Szurgacz, Jan Górowski (sprawozdawca).

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny w sprawie sędziego Sądu Rejonowego obwinionego o popełnienie przewinień dyscyplinarnych z art. 107 § 1 u.s.p. i in. po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 27 listopada 2003 r. zażalenia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym na postanowienie Sądu Dyscyplinarnego – Sądu Apelacyjnego z dnia 7 października 2003 r., sygn. akt (...)

postanowił uchylić zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 17 kwietnia 2003 r. Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny w A., na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. i art. 110 § 3 tej ustawy stwierdził swą niewłaściwość i sprawę dyscyplinarną sędziego Sądu Rejonowego przekazał do rozpoznania, jako właściwemu, Sądowi Dyscyplinarnemu – Sądowi Apelacyjnemu w B.

Sędzia Sądu Rejonowego został obwiniony o to, że:

- ▶ w dniu 25 stycznia 1995 r. w X., województwo (...), jako sędzia Sądu Rejonowego, w związku z pełnieniem tej funkcji publicznej, przyjął od Z.A., vel Z.C. korzyść majątkową w kwocie 5.000 marek niemieckich, równowartości około 10.000,- zł, w zamian za wydanie pozytywnej opinii w postępowaniu ulaskawieniowym, prowadzonym w związku ze skazaniem w sprawie sygn. akt (...), tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 u.s.p.,
- ▶ na przełomie lat 1996 – 1997 w Z., województwo (...), jako sędzia Sądu Rejonowego, w związku z pełnieniem tej funkcji, żądał korzyści majątkowej w kwocie 2.500 marek niemieckich, równowartości 5.000,- zł od K.S., za pośrednictwem A.M., w zamian za wydanie wyroku z orzeczeniem wobec niego kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania w sprawie sygn. akt (...), tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 107 § 1 u.s.p.,
- ▶ w okresie od dnia 29 sierpnia 2000 r. do dnia 4 lipca 2002 r., jako sędzia Sądu Rejonowego w X., delegowany do rozpoznania sprawy sygn. akt (...) w postępowaniu apelacyjnym, wbrew obowiązkowi, nie sporządził terminowo uzasadnienia wyroku wydanego w dniu 29 sierpnia 2000 r. i zalegał ze sporządzeniem uzasadnienia 1 rok, 10 miesięcy i 6 dni, a akta sprawy wraz z uzasadnieniem zwrócił dopiero dnia 4 lipca 2002 r., tj. o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego stanowiącego naruszenie art. 457 § 1 k.p.k.

W uzasadnieniu Sąd Dyscyplinarny podkreślił, że art. 110 § 3 u.s.p. wskazuje jako przesłankę właściwości miejscowej sądu okręg pełnienia służby sędziego objętego postępowaniem. Według jego oceny przeniesienie obwinionego z dniem 15 września 2003 r. na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w Y. przed otwarciem przewodu sądowego wywołało ten skutek,

że właściwym do rozpoznania sprawy stał się Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny w B.

Na postanowienie to zażalenie wniósł Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego przy Sądzie Okręgowym, w którym domagał się jego uchylenia i przekazania sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu – Sądowi Apelacyjnemu w A. celem kontynuowania postępowania.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zgodnie z ogólnymi zasadami odpowiednie stosowanie kodeksu postępowania karnego w postępowaniu dyscyplinarnym (art. 128 u.s.p.) polega na tym, że niektóre jego przepisy znajdują zastosowanie wprost, bez żadnych modyfikacji i zabiegów adaptacyjnych, inne tylko pośrednio, a więc z uwzględnieniem istoty i odrębności postępowania w którym znajdują zastosowanie, a jeszcze inne nie mogą być wykorzystane w żadnym zakresie.

W postępowaniu dyscyplinarnym nie mają zastosowania art. 31 – 34 i 39 k.p.k., gdyż Prawo o ustroju sądów powszechnych normuje właściwość miejscową sądów dyscyplinarnych samodzielnie (odrębnie) i według całkowicie odmiennego niż kodeks postępowania karnego kryterium, tj. miejsca pełnienia służby sędziego (art. 110 § 3 u.s.p.).

Wprawdzie, na podstawie odpowiedniego zastosowania art. 35 k.p.k., Sąd Dyscyplinarny bada z urzędu swoją właściwość i przekazuje sprawę sądowi właściwemu, lecz przepis ten nie odnosi się do zmiany podstawy właściwości jaka wystąpiła już po wszczęciu postępowania dyscyplinarnego. Zgodnie z unormowaniem zawartym w art. 114 § 2 u.s.p. postępowanie dyscyplinarne wszczyna rzecznik dyscyplinarny, przedstawiając sędziemu zarzuty, co w rozpoznawanej sprawie nastąpiło postanowieniem z dnia 24 września 2002 r., a wówczas obwiniony był sędzią Sądu Rejonowego w X. i tym samym zachodziła właściwość miejscowa Sądu Dyscyplinarnego – Sądu Apelacyjnego w A.

Istota występującego w sprawie problemu sprowadzała się do odpowiedzi na pytanie czy przeniesienie sędziego Sądu Rejonowego z dniem 15 września 2003 r., tj. w toku postępowania dyscyplinarnego, na stanowisko sędziego Sądu Rejonowego w Y., na podstawie art. 123 § 3 u.s.p. w zw. z art. 75 § 2 pkt 4 u.s.p., a więc w wyniku kary dyscyplinarnej orzeczonej w innej sprawie, wywołało zmianę właściwości miejscowej sądu.

Prawo o ustroju sądów powszechnych wprost tej kwestii nie rozstrzyga. Trafnie jednak skarżący odwołał się do całościowego unormowania zawartego w art. 110 § 3 u.s.p., który stanowi, że właściwy miejscowo jest Sąd Dyscyplinarny w okręgu, w którym pełni służbę sędzia objęty postępowaniem. Określenie „objęty postępowaniem” wskazuje pośrednio na termin istotny dla wykonywania funkcji sędziego w tym czasie. Objęcie sędziego postępowaniem dyscyplinarnym, co następuje z chwilą wydania postanowienia o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego, jest zatem momentem decydującym dla określenia właściwości Sądu Dyscyplinarnego w myśl omawianego przepisu.

Wykładnia ta jest zgodna z powszechnie przyjmowaną we współczesnych procedurach zasadą *perpetuatio fori*, według której sąd właściwy według chwili wszczęcia postępowania pozostaje właściwy aż do ukończenia rozpoznawania danej sprawy, niezależnie od zmian podstaw określających tę właściwość, które zaszły w jego toku.

Poza tym przepisy o właściwości miejscowej mają realizować zasadę ekonomii postępowania, a więc także ich interpretacja powinna uwzględniać postulat minimalizacji jego kosztów. Przeniesienie zatem sędziego do innego sądu w wyniku orzeczonej kary dyscyplinarnej w innej sprawie, w toku postępowania dyscyplinarnego nie powinno prowadzić do zmiany właściwości Sądu Dyscyplinarnego.

Mając na uwadze powyższe argumenty należy stwierdzić, że przeniesienie sędziego na inne miejsce służbowe, po wszczęciu postępowania

dyscyplinarnego nie zmienia właściwości miejscowej Sądu Dyscyplinarnego określonej w art. 110 § 3 u.s.p.

Z tych względów Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny orzekł, jak w sentencji.